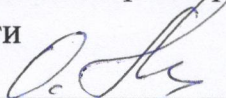

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної
роботи

Оксана РАТІ

«30» серпня 2023 р.

Теоретичні основи товарознавства

РОБОЧА ПРОГРАМА

Відділення: підприємництва та торгівлі

Циклова комісія: товарознавчо-комерційних дисциплін

Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітньо-професійна програма: «Товарознавство і логістична діяльність»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

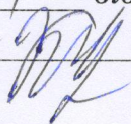
Мова викладання: українська

Ужгород 2023

Укладач Інга ДВОРОВЧИК, викладач, спеціаліст вищої категорії

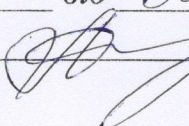
Розглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії товарознавчо-комерційних дисциплін

Протокол № 1 від 29.08. 2023 р.

Голова ц/к Катерина КУЗЬМА

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи з розробки, розвитку ОПП та випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30.08. 2023 р.

Керівник групи: Ганна Данко

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ

« » _____ 2024 р.

« » _____ 2025 р.

« » _____ 2026 р.

1. Мета навчальної дисципліни «Теоретичні основи товарознавства»

Робоча програма з дисципліни «Теоретичні основи товарознавства» призначена для підготовки здобувачів освіти за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр», освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність», спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля» та складена за навчальною програмою «Теоретичні основи товарознавства», затвердженою педагогічною радою ВСП «УТЕФК ДТЕУ» від 31.08.23 протокол № 1.

Робоча програма складається з тематичного плану, розраховано на 90 годин (3 кредити ЄКТС) для денної форми навчання, вимог до знань та умінь здобувачів освіти, критерії оцінювання, списку рекомендованих джерел.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теоретичні основи товарознавства» є формування системного підходу до пізнання товару, надання знань щодо суті основних категорій і понять, закономірностей формування споживчих властивостей, якості і асортименту товарів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є надання здобувачам освіти знань з предмету, а саме: етапи розвитку товарознавства, уявлення про суспільне і екологічне значення товару, безпечність харчових продуктів, використання непродовольчих товарів, принципи класифікації і кодування товарів, формування асортименту та оцінку якості товару.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є споживна цінність товарів, закономірності її прояву і збереження.

Відповідно до навчального плану програма розрахована на вивчення дисципліни протягом одного семестру. Передбачено поєднання лекційних, практичних та проведення семінарських занять.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за шкалою:

«5» - відмінно; «4» - добре; «3» - задовільно; «2» - незадовільно.

Основні поняття дисципліни:

Товар. Якість товару. Контроль якості. Споживчі властивості товару. Асортимент. Інформація про товар.

Результатами вивчення дисципліни «Теоретичні основи товарознавства» є сформована цілісна система теоретичних знань та практичних навичок, що у майбутньому може бути використана здобувачами освіти як фахівцями у практичній діяльності, пов'язаною з необхідністю самостійного вирішення питань щодо оцінювання: економічних процесів, які відбуваються у суспільстві та тенденцій розвитку торгівлі.

Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, використовуються мультимедійні презентації, відео, робочі зошити – опорні конспекти, випереджувальні завдання тощо.

Практичні заняття проводяться для формування навичок аналізування нормативних документів, синтезування основної інформації, а також на підготовленому матеріалі для виявлення ступеня оволодіння здобувачами освіти теоретичним матеріалом.

Семінарські заняття проводяться з використанням результатів науково-пошукової роботи здобувачів освіти, захисту цих результатів; поширеними є ситуаційні завдання, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів.

Самостійна робота здобувачів освіти - у відповідності до Положення про його організацію та контроль ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

2.Результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
	ЗК3. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні компетентності (СК)	ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології
	ЗК7 . Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Результати навчання (РН)	СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства
	СК4. Здатність визначати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності, у тому числі в процесі товароруку.
	СК8 Здатність визначати та задовольняти потреби споживачів як пріоритетних суб'єктів ринку
	РН 2 Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності із професійною метою.
	РН5 Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
	РН7 Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні й теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності для подальшого використання у практичній діяльності.
	РН10 Визначати характеристику товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності допомогою сучасних методів.

3.Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка 5 «відмінно» – здобувач освіти вільно володіє програмовим матеріалом, дає правильну і змістовну відповідь на питання, самостійно робить порівняльну характеристику властивостей та штрих коду товарів та складає товарознавчу характеристику зразків товарів.

Оцінка «4» (добре) – здобувач освіти володіє програмовим матеріалом, дає правильну відповідь на питання, робить порівняльну характеристику споживчих властивостей товарів, за допомогою викладача.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти дає правильну, але не змістовну відповідь на окремі питання, за допомогою викладача може скласти товарознавчу характеристику товарів.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач не володіє програмовим матеріалом, самостійно не може дати відповідь на поставлені питання.

4.Засоби оцінювання

- поточне опитування;
- тестовий контроль (відкриті, закриті тести);
- підсумковий контроль – іспит.

**5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Назва розділів, тем програми	Кількість годин				
	Всього	Аудиторних			СРС
		Лекційних	Практичні роботи	Семінарські заняття	
Тема 1. Предмет, зміст і завдання товарознавства	8	2	2	2	2
Тема 2. Споживчі властивості товарів	20	12	2	-	6
Тема 3. Якість товару	27	10	8	2	7
Тема 4. Асортимент. Класифікація і кодування товарів	18	6	6	-	6
Тема 5. Види і засоби інформації про товар	17	6	6	-	5
Всього годин	90	36	24	4	26

**6.Зміст дисципліни (теми програми)
Структура навчальної дисципліни**

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год	Види роботи на занятті	Форми контролю
Тема 1. Предмет, зміст і завдання товарознавства				
<p>Знати: - історію виникнення товарознавства -відмінність між поняттями «предмет» та «категорії» товарознавства; -суть основних категорій товарознавства; - основні завдання, принципи, та методи товарознавства -методи практичної товарознавчої діяльності; - об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності</p> <p>Вміти: -характеризувати споживчу вартість товару; -розрізняти поняття якість і асортимент товарів; - охарактеризувати основні завдання та принципи товарознавства.</p>	<p>Заняття №1 Лекція №1 Предмет ,зміст і завдання товарознавства ,як науки План : 1.Предмет і зміст товарознавства як науки. Категорії товарознавства. 2. Зв'язок товарознавства з іншими науками. 3. Основні завдання товарознавства. Література: № 1,3,6,10,11,14 Заняття №2 Практична робота № 1 Основні поняття товарознавства, роль товарознавця на сучасному етапі розвитку споживчого ринку</p>	<p align="center">8</p> <p align="center">2</p> <p align="center">2</p>	<p align="center">Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда</p> <p align="center">Вирішення практичних та ситуативних завдань</p>	<p align="center">Тестові завдання, усне опитування</p>
	<p>С.Р.С. №1 - історія розвитку товарознавства План: 1. Виникнення товарознавства, як науки Література: № 1,3,6,10,11,14</p>	<p align="center">2</p>		<p align="center">Опрацювання питань плану</p>
	<p>Заняття №3 Семінарське заняття №1 Товарознавство, як наука про товар План 1.Наука товарознавства, мета та завдання 2. Основні принципи та методи товароруку. 3. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності. 4.Значення науки товарознавства в системі маркетингу. Література: № 1,3,6,8,10,11,13,14</p>	<p align="center">2</p>	<p align="center">Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда</p>	<p align="center">Тестові завдання, усне опитування</p>

Тема 2. Споживчі властивості товарів		20		
<p>Знати: - класифікацію та характеристику природних матеріалів; - натуральні властивості товарів: хімічні, фізичні, фізико-хімічні, біологічні властивостей - натуральні властивості матеріалів і виробів ;</p> <p>Вміти: - розрізняти основні властивості товарів; - характеризувати властивості (хімічні, фізичні властивості матеріалів.) - характеризувати загальні та специфічні фізичні властивості матеріалів; - характеризувати біологічні властивості матеріалів.</p> <p>Знати: -загальну характеристику споживчих властивостей товарів -основні споживчі властивості та енергетичну цінність харчових продуктів (калорійність) -розподіл споживчих властивостей непродовольчих товарів на групи та підгрупи</p> <p>Вміти: -характеризувати експлуатаційні ергономічні та естетичні властивості товарів. -здійснювати розрахунок енергетичної цінності харчових продуктів.</p>	<p><u>Заняття №4 Лекція №2</u> Природні властивості вихідних матеріалів План : 1.Поняття про природні властивості товарів. 2. Класифікація природних властивостей. 3.Хімічні властивості матеріалів Література: № 1,3,4,5,7,9,11,12</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання	Усне опитування, індивідуальні завдання
	<p><u>Заняття №5 Лекція №3</u> Вплив природних властивостей на якість товарів. План : 1 Біологічні властивості матеріалів 2 . Фізико - хімічні властивості матеріалів. Література: № 1,3,4,5,7,9,11,12</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання	Усне опитування, індивідуальні завдання
	<p>С.Р.С. №2 Фізичні властивості матеріалів План: 1. Оптичні властивості 2. Теплофізичні властивості Література: № 1,3,7,11,13</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання	Опрацювання питань плану
	<p><u>Заняття №6 Лекція №4</u> Загальна характеристика споживчих властивостей План : 1.Поняття про споживчі властивості товарів. 2.Класифікація споживчих властивостей 3.Характеристика споживчих властивостей товарів Література: № 1,2,3,5,11,12</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання	Усне опитування, індивідуальні завдання
	<p><u>Заняття №7 Лекція №5</u> Споживчі властивості призначення та надійності товарів План : 1.Споживчі властивості призначення товарів та їх показники. 2.Характеристика надійності товарів та їх комплексних показників. Література: № 1,2,3,5,11,12</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання	Усне опитування, індивідуальні завдання

	<p>С.Р.С. №3 Характеристика споживчих властивостей властивостей План :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Характеристика властивостей безпечності 2.Характеристика екологічних властивостей. 3.Основні показники економічних властивостей <p>Література № 1,2,3,5,11,12</p>	2		Опрацювання питань плану
	<p><u>Заняття №8 Лекція №6</u> Тема 2.3 Основні речовини харчових продуктів План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Неорганічні речовини харчових продуктів. 2.Мінеральні елементи у харчових продуктах. 3.Біологічна роль макро- і мікроелементів у продовольчих товарах. <p>Література № 1,3,5,11,12,14</p> <p><u>Заняття №9 Лекція №7</u> Характеристика споживчих властивостей продовольчих товарів. План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні речовини харчових продуктів та їх властивості. 2. Споживчі властивості харчових продуктів. <p>Література: № 1,3,5,11,12,14</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Усне опитування, індивідуальні завдання
	<p>Характеристика споживчих властивостей продовольчих товарів. План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні речовини харчових продуктів та їх властивості. 2. Споживчі властивості харчових продуктів. <p>Література: № 1,3,5,11,12,14</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Усне опитування, індивідуальні завдання
	<p>С.Р.С. №4 Способи переробки харчових продуктів та їх вплив на споживчі властивості План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Консервування як спосіб обробки харчових продуктів <p>Література: № 1,4,9,13</p>	2		Опрацювання питань плану

	<u>Заняття №10</u> Практична робота №2 Розрахунок енергетичної цінності харчових продуктів	2	Вирішення практичних та ситуативних завдань	Тестові завдання, усне опитування
Тема 3. Якість товарів		27		
Знати: - сутність категорії "якість"; - зв'язок якості продукції зі споживчою корисністю; - методи оцінки якості; - чинники, що визначають якість товарів; - класифікацію показників якості; - види дефектів за походженням, за розмірами та місцем розміщення, за можливістю усунення; - сорти товарів; - взаємозв'язок якості товару та конкурентоспроможності - показники збереження товарів та чинники, що викликають зміни якості товарів. Вміти: - характеризувати систему загальних показників якості. - аналізувати методи зберігання товарів. - розрізняти чинники, що впливають на якість товару; - характеризувати види контролю якості.; - розрізняти групи показників якості харчових продуктів.	<u>Заняття № 11 Лекція №8</u> Тема 3.1. Поняття якості товарів. План : 1.Поняття якості товарів. 2. Значення підвищення якості товарів. 2. Основні чинники , що визначають якість товару, їх класифікація. Література: № 1,3,4,7,9,12	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Тестові завдання, усне опитування
	<u>Заняття № 12 Лекція №9</u> Чинники якості План: 1.Чинники,що впливають на формування якості товарів 2.Фактори якості товару. Література №1,3,4,7,9,12	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Тестові завдання, усне опитування
	С.Р.С. №5 Чинники ,що впливають на збереження якості товарів План: 1.Характеристика чинників збереження якості товарів Література: № 1,3,4,9,12	2		Опрацювання питань плану
	<u>Заняття № 13 Практична робота №3</u> Вивчення факторів збереження якості товарів у продовольчих магазинах	2	Вирішення практичних та ситуативних завдань	Тестові завдання, усне опитування
<u>Заняття № 14 Практична робота №4</u> Вивчення факторів збереження якості товарів у непродовольчих магазинах	2	Вирішення практичних та ситуативних завдань	Тестові завдання, усне опитування	

	<p>Заняття № 15 Лекція № 10 Поняття про якість товарів План :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Основні поняття якості продукції 2.Фактори, що впливають на якість продукції 3 Показники якості продукції та їхня класифікація <p>Література № 1,5,13</p> <p>Заняття № 16 Лекція № 11 Методи вивчення якості товарів План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1Характеристика органолептичних методів контролю якості харчових продуктів 2. Використання хімічних методів визначення показників якості продуктів харчування. 3. Використання фізико- хімічних методів визначення показників якості продуктів харчування <p>Література № 1,3,6,11,12 С.Р.С № 6</p> <p>Використання фізичних методів визначення показників якості План:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Класифікація фізичних показників якості. <p>Література № 1,3,6,11,12</p> <p>Заняття № 17 Практична робота №5 Ознайомлення з методами контролю і оцінки якості товарів</p> <p>Заняття № 18 Лекція № 12 Контроль якості товарів План :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття контролю якості. 2.Види контролю. 3.Сортність (гатунковість) товару. Система визначення сорту <p>Література № 1,3,6,11,12</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда</p> <p>Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда</p> <p>Вирішення практичних та ситуативних завдань</p> <p>Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда</p>	<p>Тестові завдання, усне опитування</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p> <p>Опрацювання питань плану</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p>
--	--	---	---	---

	<p>С.Р.С № 7 Приймання товарів за якістю у торговельних підприємствах</p> <p style="text-align: center;">План:</p> <p>1.Види контролю якості. - дефекти товарів та їх вплив на якість готової продукції Література № 1,6,11,12 <u>Заняття №19</u></p> <p style="text-align: center;">Практична робота № 6 Контроль якості готової продукції</p>	3		Опрацювання питань плану
	<p><u>Заняття № 20 Семінарське заняття №2</u> Тема</p> <p>1.Якість товару-основний важіль забезпечення його конкурентоспроможності. 2.Роль упакування в збереженні якості товару. 3.Вплив умов транспортування на якість товару. 4.Вплив умов зберігання і реалізації на якість товару. 5.Поняття і визначення рівня якості продукції.</p> <p>Література № 1,3,4,5,6,9,12,13</p>	2	Вирішення практичних та ситуативних завдань	Тестові завдання, усне опитування
Тема 4. Асортимент . Класифікація кодування товарів 18				

<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття в галузі класифікації та кодуванні товарів; - сутність і зміст класифікації товарів; - види та показники асортименту товарів, - методику оцінки показників асортименту та системи класифікації товару; - правила і методи кодування товарів; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризувати фасетний та Ієрархічний метод класифікації товарів; - розраховувати контрольну цифру штрих-коду; - характеризувати правила класифікації товарів та основні ознаки товарів. 	<p><u>Заняття № 21</u> Лекція №13 Асортимент товарів . План 1.Поняття асортименту товарів 2..Види асортименту. 3. Показники раціональності асортименту. Література: № 3,6,11,13</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Тестові завдання, усне опитування
	<p>С.Р.С. №8 Чинники , що впливають на формування асортименту товарів у магазині. План: 1. Класифікація чинників асортименту товарів 2.артикули на товари, їх види і значення Література: № 1,6,11,13 <u>Заняття № 22</u></p>	2		Опрацювання питань плану
	<p style="text-align: center;">Практична робота №7</p> <p>Вивчення ознак асортименту товарів. <u>Заняття № 23</u></p>	2	Вирішення практичних та ситуативних завдань	Тестові завдання, усне опитування
	<p>Лекція №14. Класифікація товарів План: 1.Поняття та види класифікації. 2.Ознаки класифікації продукції. 3.Правила та значення класифікації. Література: № 1,6,11,13</p>	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Тестові завдання, усне опитування
	<p>С.Р.С. № 9 Поняття класифікації товарів, .значення класифікації План 1.Характеристика терміну «класифікація товарів», та його значення. 2. види класифікації товарів Література: № 1,6,11,13</p>	2		Опрацювання питань плану
<p><u>Заняття № 24</u> Практична робота №8 Визначення ознак класифікації товарів</p>	2	Вирішення практичних та ситуативних завдань	Тестові завдання, усне опитування	

	<u>Заняття № 25</u> Лекція №15. Кодування товарів План 1.Поняття про кодування. 2. Кодування товарів та його види. 3.Методи кодування товару. Література №1,6,11,14 С.Р.С. № 10 Товарні штрихові коди План 1 Структура штрихових кодів. Література: № 1,3,6,13	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Тестові завдання, усне Опитування
	<u>Заняття №26</u> Практична робота №9 Розрахунок контрольної цифри штрих-коду	2	Вирішення практичних та ситуативних завдань	Тестові завдання, усне опитування
Тема 5. Види і засоби інформації про товар		17		
Знати: - види і форми та вимоги до товарної інформації; - основні функції інформації про споживчі властивості товарів; - маркувальна- довідкову інформацію про товар; - інформаційні знаки про товар; Вміти: - характеризувати основні вимоги до інформації та правила «три Д»;	<u>Заняття № 27 Лекція №15</u> Засоби і форми інформації про товар. План : 1.Засоби і форми інформації про товар. 2. Вимоги до інформації про товар. 3.Види інформації. Література:№ 1,8,13	2	Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда	Тестові завдання, усне опитування

<p>-аналізувати основні види інформаційних знаків на тарі та упаковки продовольчих та непродовольчих товарів.</p>	<p>С.Р.С. №11 Значення інформації про товар План: 1.Класифікація інформації по групам товарів Література:№ 1,3,8,11 <u>Заняття № 28</u></p> <p style="text-align: center;">Практична робота №10 Вивчення засобів інформації про товар <u>Заняття № 29</u></p> <p>Лекція № 16 Види інформації про товар План : 1.Значення інформації. 2.Функції та управління інформації про товар. 3.Вимоги до інформації про товар. Література№ 1,3,8,13 <u>Заняття № 30</u></p> <p>Лекція № 17 Класифікація видів інформації План : 1.Характеристика експлуатаційно-супровідної інформації 2. Призначення рекламно-довідкова інформація 3. Маркувально -довідкова інформація про товар. Література № 1,3,13 С.Р.С. №12 Маркувально-умовна інформація План: 1.Класифікація маркувально-умовної інформації 2.Експлуатаційно-супровідна інформація Література: № 1,6,14 <u>Заняття №31</u></p> <p style="text-align: center;">Практична робота № 11 Вивчення видів інформації про товарів <u>Заняття №32</u></p> <p style="text-align: center;">Практична робота № 12 Тема :Вивчення компонентних знаків інформації</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>Вирішення практичних та ситуативних завдань</p> <p>Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда</p> <p>Робота з мультимедіа, випереджаючі завдання, бесіда</p> <p>Вирішення практичних та ситуативних завдань</p> <p>Вирішення практичних та ситуативних завдань</p>	<p>Опрацювання питань плану</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p> <p>Опрацювання питань плану</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p> <p>Тестові завдання, усне опитування</p>
---	---	--	--	--

7.Список рекомендованих джерел

Основний

1. Власова А.В. Основи товарознавства непродовольчих товарів: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
2. Кричківська Л.В. Белінська А.П., Анан'єва В.В. та ін. Безпека харчових продуктів: антиаліментарні фактори, ксенобіотики, харчові добавки: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 2017. 98 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268925176.pdf>
3. Оснач О.Ф. Товарознавство: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 219 с.
4. Пономарьов П.Х. Сирохман І.В. Безпека харчових продуктів та продовольчої сировини: навчальний посібник Київ: Лібра 2003. 272 с.

Додатковий

5. ДСТУ ISO 22000:2019. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-якої організації в харчовому ланцюзі (ISO 22000:2018, IDT). Чинний від 2019-12-01. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2019.
6. Товарознавство. Терміни та визначення: ДСТУ 3993-2000 – [Чинний від 2001-01-01]. – Київ: Держстандарт України, 2000. – 27 с.
7. Про загальну безпечність нехарчової продукції : Закон України від 02.12.2010 р. № 2736-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2736-17#Text>
8. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII : станом на 19 листопада. 2022 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
9. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР: станом на 26 жовтня 2023 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр#Text>
10. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами: Наказ Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1257-07>
11. Титаренко Л.Д. Теоретичні основи товарознавства: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 227 с.

Інтернет-ресурси

12. Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів- Захист прав споживачів. *Головна ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА.*
URL: <https://dpss.gov.ua/zahist-prav-spozhyvachiv> .

13. <https://studfile.net/preview/9141171/page:16/>
14. <https://buklib.net/books/28010/#:~:text>